

GARANCIA

Gyümölcsöző kapcsolat

A Takarékcsoport szoros, rugalmas kapcsolatot alakított ki az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvánnyal, többször részletekbe menően egyeztetjük, hogy miként lehet egy adott hitelezési ügyletet megoldani - hangsúlyozza Egerszegi Ádám, a Takarékbank alelnöke, vezérigazgató-helyettese. Az egyedi ügyleteken túl - egyedi termék megállapodások megkötésével - számos takarékhitelkonstrukció mögött áll az Alapítvány készfizető kezessége.

Milyen stratégiai célt tűzött ki maga elé a Takarékcsoport a kis- és középvállalkozói (kkv), illetve az agrárszektorral kapcsolatban?

A Takarékcsoport stratégiájában eddig is kiemelt fontosságú ágazat volt az agrárium. Hitelállományunkban a mezőgazdaság a bankszektor átlagához képest többszörösen felülreprezentált. A 2017-ben elfogadott agrárstratégiánk szerint a következő években e piaci részesedésünket tovább kívánjuk növelni, míg az élelmiszeriparban a jelenlegi néhány százalékról szeretnénk feljebb lépni, bekerülni a közepes nagyságú piaci szereplők közé. Az egyéni és családi gazdálkodók esetében a piacvezető szerep megtartására, illetve a részesedésünk növelésére törekszünk, míg a közép- és nagyüzemek esetében jóval intenzívebb akvizíciós munka szükséges. Felállítottuk a központi agrárigazgatóságunkat, amely a takarékokkal együttműködésben a meglévő és a megcélzott ügyfélbázis proaktív megkeresése, az agrártermék-fejlesztési tevékenység fókuszálása és központi elemzési háttértámogatás révén segíti elő a stratégia megvalósítását. Összességében tehát elmondható, hogy az eddig is kiemelt agrárterület tovább erősödik a Takarékcsoporton belül.

Hogyan ítéli meg a hazai kkv-k, illetve az agrárszektor finanszírozásának lehetőségeit?

A hazai kkv-k döntő hányada mikroállalkozás. A kkv-szektorban foglalkoztatottak aránya közel

70 százalék. Magyarországon a gyors növekedésű cégek aránya magas, ugyanakkor a kkv-szektor egészében az innovatív készségek nem túl jók. A digitalizáció óriási kihívás a gazdaságban, de egyben kitörési pontot is jelenthet a kkv-k-nak. Mindezek jelentős feladatot rónak az intézményrendszerre, és magára a bankszektorra is, hogy jelentős mértékben és megfelelő konstrukciókkal tudja támogatni a kkv-szektorát. Átfogó cél a külső finanszírozási forráshoz való hozzáférés javítása. Az elmúlt időszakban komoly probléma volt a technológia-fejlesztés és a munkaerő kérdése. Jelentős mértékű képzésre és oktatásra van szükség, elsősorban a kkv-menedzsment és -tulajdonosok részére. A kkv-k működése, főleg vidéken, sok esetben egyetlen emberre, méghozzá a tulajdonosra és az ő szaktudására épül. Jellemzően pénzügyi szaktudással rendelkező belső vezető nem támogatja e vállalkozásokat, ezt általában egy mérlegképes könyvelő alkalmazásával oldják meg, sok esetben kiszervezve. Az a pénzügyi kultúra, amely tőlünk nyugatabbra már rendelkezésre áll, még mindig nincs meg megfelelő mértékben a hazai kkv-szektorban. Ezáltal jelenleg e vállalkozások banki minősítése is nehezebb. A Takarékcsoport szerepe a probléma megoldásában leginkább a kiépített személyes kapcsolatrendszerre, a meglévő információs bázisra épül. A jelenlegi általános forrásbőség miatt az egész bankszektor aktív hitelezési tevékenység jellemzi.

„egyre több a hitelképes
agrárállalkozás”
Egerszegi Ádám

2

A kkv-szektor finanszírozására majdnem minden bank stratégiai célként tekint. A vállalkozói szektor hitelezési feltételeinek enyhülése 2015 óta folyamatos, gyakorlatilag attól kezdve gyorsuló ütemben nő a kkv-szektor hitelállománya. Számos kedvezményes, támogatott finanszírozási konstrukció, program áll a kkv-szektor rendelkezésére, melyek mértéke a közeljövőben valószínűleg csak bővülni fog.

A hazai vállalati szektor egészében jól látható folyamat, hogy bár a hitelállomány növekszik, a betétállomány ennél is jobban, ami a gazdasági növekedés mellett elsősorban az uniós támogatásoknak köszönhető. Ez a folyamat hatványozottan érezhető a mezőgazdaságban, hiszen fajlagosan ez a legerősebben támogatott terület. Ráadásul az elmúlt évben a mezőgazdasági vállalkozások eredménye a támogatások kiszűrésével is érezhetően nőtt, ha úgy tetszik, hatékonyabbá vált a működésük. Mindez banki, finanszírozási szempontból egyrészt örvendetes, hiszen egyre több a hitelképes agrárvállalkozás és a csődráta olyan alacsony, hogy a szándékos csalásos esetektől eltekintve már szinte nagyítóval kell keresni a komoly bajba került mezőgazdasági vállalkozásokat. Másrészt a bankok dolga ezáltal nehezebbé is vált, mivel a verseny erősödik, már régóta a finanszírozók harcolnak az ügyfelekért és nem fordítva. Ráadásul számos agrárvállalkozásnak egyszerűen már nincs is szüksége sem banki, sem integrátori finanszírozásra.

Éppen emiatt kétoldalúnak gondolom a jelenlegi alacsony kamatszint megítélését is. Természetesen az alacsony kamatszint mellett a marzs, a banki jövedelem is kisebb, ugyanakkor éppen ez lehet az a tényező, ami miatt egyáltalán még növekszik az állomány, lehet új hiteleket kihelyezni.

A kkv-k jelenleg akár 2,5-3 százalékos kamattal mellett is finanszírozáshoz juthatnak, ez a hitelkereslet fennmaradását erősíti. Az agráriumban tevékenykedő vállalkozások finanszírozására több bank is nagy fókuszot helyezett az elmúlt időszakban. Látható ugyanakkor az is, hogy a kiélezett banki verseny a 600 hektárt meghaladó üzemméretű vállalkozásokért folyik, az ennél kisebb méretű kis- és közepes üzemek számára a bankok kevésbé kínálnak megfelelő megoldásokat.

Pont ez az a terület, ahol a Takarékné Csoport kiemelt szerepet kap, mivel ebben az ügyfélszégmensben nagyon jó gyakorlati tapasztalatokkal rendelkezünk.

A mezőgazdaság és az élelmiszeripar összesített hitelállománya félévkor az MNB adatai alapján 1083,7 milliárd forint volt, ami 5-6 százalékos éves szintű növekedést jelent, vagyis a piac egésze egyelőre növekszik. Az év második felében és 2019-ben a vidékfejlesztési program finanszírozása adhat további lendületet, amiben a Takarékné Csoport is aktívan részt vesz a termékeivel.

Milyen szerepet tölt be a Takarékné Csoport az agrárgazdasági finanszírozási igényeinek kiszolgálásában?

A Takarékné Csoport hagyományosan megkülönböztetett jelentőségű partnerekként tekint a mikro-, kis- és közepes vállalkozásokra, mindenképp a vidéki és agrárcégekre. A kisebb piaci szereplők, egyéni vállalkozói formában működő gazdálkodók körében a Takarékné Csoport piacvezető, 33 százalékos részesedéssel. A 600 hektáros üzemméretnél kisebb agrárvállalkozások finanszírozási igényei öt termékcsoporthal jól lefedhetők, ezek a következők: likviditást javító folyószámlahitel (például Agrár Széchenyi Kártya, Gazdahitel, Gazdakártya), gépvásárlást finanszírozó konstrukciók (Takarék Agrárlízing és Géphitel), termőföldvásárlás-finanszírozási termék, telephely- és egyéb fejlesztést finanszírozó beruházási hitel, mezőgazdasági támogatást előfinanszírozó konstrukció. A 600 hektárosnál nagyobb mezőgazdasági vállalkozások, valamint az élelmiszeripari finanszírozási igényeire e termékek részben alkalmasak, esetükben viszont jellemzőbbek az egyéni finanszírozási megoldások, akár exportfinanszírozási vagy faktorálási konstrukciók.

Melyek az agrárhitelezési politika főbb jellemzői?

A mezőgazdasági szektort finanszírozó bankok előtt álló jelentős kihívásnak a több, különböző formában működő vállalkozásból álló ügyfélcsoportok (családi holdingok) megfelelő kezelését tartjuk. Tipikus működési forma a gazdasági társaság és a szorosan mellette működő őstermelők, egyéni vállalkozók. A sikeres agrárfinanszírozási politika e csoportokat összességében kezeli és értékeli. Továbbá a Takarékné Csoport agrárhitelezési tevékenysége során az agrárügyfelek kezelése során nem termék-, hanem ügyfél-, illetve ügyfélcsoport-alapú megközelítést alkalmazunk. Nem fedezeti, hanem elsősorban cash-flow, adósságszolgálati potenciál alapján értékeli az ügyfeleket. Nagyobb ügyfélméret esetében egy komplex agrár-szempontrendszer alapján pozícionáljuk az ügyfelet a saját ágazatán belül, így egyetlen ágazatot sem zárunk ki a finanszírozásból, de mindegyikben a hosszú távú nyerteseket/túlélőket keressük.

Az agrárvállalkozások finanszírozását milyen banki megoldásokkal segítik?

A Takarékné Agrár Igazgatóság 2017 őszi megalakulását követően számos eszközt vezetett be annak érdekében, hogy hatékonyabbá tegye az agrárvállalkozások finanszírozását. Felállítottunk egy agrárszakértői hálózatot, akik a telephelyen történő látogatás során mérik fel az ügyfelek igényeit, javaslatot tesznek az azoknak leginkább megfelelő finanszírozási struktúrára, valamint agrárszakmailag is felméri az adott vállalkozást, ezáltal segítik a pénzügyi beszámoló mögött álló agrártevékenység jobb banki megértését. A bank központjában egy agrárelemzői csapat dolgozik, akik az egyes ügyfelek jobb kockázati megítélését segítik elő,

értékelik az agrárvállalkozásokat azok természetes adatai és termelékenységük mutatói alapján, valamint megbecsülik a fenntartható eredménypotenciált. Ezentúl bevezettünk egy értékelési modellt, amely az agrárvállalkozások adósságszolgálati teljesítőképességének értékelésében segít. Az egyedi ügyleteken túl az agráriumban számunkra testreszabott konstrukciókat is kínálunk mind számlavezetés, mind hitelezés és egyéb banki szolgáltatások terén. Népszerű a hitelezésben a rendszeres támogatások előfinanszírozása, ahol a támogatott jogcímeiket teljeskörűen, magas arányban, akár tárgyi fedezet nélkül megelőlegezzük az agrárvállalkozásoknak, még az egységes kérelem benyújtása előtt. Igen kedvelt ügyfeleink körében a Vidékfejlesztési Programhoz kapcsolódó komplex termékcsomagunk, mely által az előlegelhívási garanciától és támogatás-előfinanszírozástól a beruházási hitelen át, a beruházás működtetésére fordítható forgóeszközhitel nyújtásáig megoldást kínálunk a nyertes pályázók számára. Természetesen a fentiekben túl kínálunk a mezőgazdasági vállalkozások számára kedvezményes számlacsomagot, folyószámlahitelt, közraktári finanszírozást, beruházási hitelt, és egyedi igényeket is kiszolgálunk, valamint - piacvezetőként - részt veszünk az Agrár Széchenyi Kártya forgalmazásában is.

Mi a célja és hogyan működik a Takarékné Csoport és az Alapítvány közötti együttműködés? Hogyan veszik igénybe az alapítványi kezességet?

Sajnos, a garanciaintézmények nem kapnak jelentős publicitást, pedig pont a kkv-k esetében van nagy hangsúly a konstrukciónak. Nagymértékben tudja támogatni az egyébként kockázatosabb, vagy nehezebb hitelbírálaton áteső ügyleteket. Az alapítványi részvétellel számos agrár- és vidékfejlesztéshez kapcsolódó hitelintézeti kkv-finanszírozás válik lehetővé. Az Alapítvánnyal szoros, rugalmas kapcsolatot alakítottunk ki, többször részletekbe menően egyeztetjük, hogy minként lehet egy adott hitelezési ügyletet megoldani. Az egyedi ügyleteken túl számos takarékné hitelkonstrukció mögött áll az Alapítvány készítménye egyedi termékmegállapodás megkötésével.

Milyen további terveik vannak?

Szeretnénk a prémium szolgáltatásokat és az ország piacvezető farm-menedzsment rendszerének szolgáltatásait egy számlacsomagba integrálni. Folytatjuk a mezőgazdasági termékkínálat frissítését egy földvásárlási hitelkeret kifejlesztésével. Tovább erősítjük az agrárkompetencia központunkat, hogy ne csak finanszírozóként, pénzügyi partnerként, hanem tanácsadóként is az agrárügyfeleink rendelkezésére tudjunk állni. Végül, de nem utolsósorban cél a folyamatok áramvonalasítása és egységesítése, a döntési és szerződéskötési idő rövidítése is. Ezen intézkedések együttesen járhatnak hozzá, hogy tovább növeljük az agrárpiacon részesedésünket.

Támogatott hitel az agrárvállalkozások részére, az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalásával

A magyar agráriumban rövid távú finanszírozásának stabilitását szolgálja az Agrár Széchenyi Kártya Program, amely 2011-től érhető el a gazdálkodók számára. Az Agrár Széchenyi Kártya (ASZK) Folyószámlahitel a mezőgazdasági és élelmiszeripari ágazatban dolgozó társas vállalkozásoknak, szövetkezeteknek és egyéni vállalkozásoknak (őstermelőknek, családi gazdaságoknak) biztosít kedvezményes feltételekkel folyószámlahitelt. Az Agrárminisztérium a program keretében kamattámogatást és kezességi díjtámogatást nyújt, melynek segítségével a piaci feltételeknél kedvezőbben juthatnak a gazdálkodók finanszírozáshoz. Az ASZK vis maior esetén is megoldást nyújthat például a fagykárosult, jégkárosult vállalkozásoknak, valamint a tejhasznú tehén- és sertésenyésztőknek. Ilyen esetekben a kormányzat akár teljes körű kamattámogatást, kezességi díj- és egyéb költségmentességet biztosít a károsult vállalkozások által felvehető ASZK hitelhez. A vállalkozások hitelhez jutását minden esetben az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) készítményi kezességvállalása segíti. Az ASZK Folyószámlahitel feltételei folyamatosan javultak, 2017 augusztusának végén 100 millió forinttal emelkedett a hitelkeret felső határa, és a korábbi 50 millió forintig járó kezességi díjtámogatás már a teljes hitelösszegre vonatkozik. Ezáltal az agráriumban szereplői könnyebben, kedvezőbb feltételekkel juthatnak forráshoz. A gazdálkodók körében népszerű az ASZK Folyószámlahitel. Az elmúlt években folyamatosan nőtt az igényelt és a ténylegesen leszerződött hitelösszeg nagysága, a bővülés 2018-ban várhatóan a korábbinál is nagyobb lesz. Az Agrárgazdasági Kutató Intézet (AKI) adatai szerint mezőgazdasági és az élelmiszeripari vállalkozások által benyújtott hitelkérelmek 2018 második negyedévének végéig 40 százalékkal, közel 14 ezer darabra nőtt az előző év azonos időszakához képest. A hitelintézetek leszerződött összesített ASZK hitelállománya 2018. június 30-án mintegy 107 milliárd forintot tett ki, amely csaknem 60 százalékkal haladta meg a 2017. június 30-ai állomány értékét. A mezőgazdasági tevékenységet folytató vállalkozások körében nyújtott hitel közel fele a családi gazdaságokhoz, ötöde az egyéni vállalkozókhoz, hatoda pedig a mikro-vállalkozásokhoz jut el. Az élelmiszeripari vállalkozásainak leszerződött folyószámlahitel-állománya 2018. június 30-án harmadával volt nagyobb, mint 2017. június 30-án. A hitelkeret értéke meghaladta a 10 milliárd forintot, annak 97 százalékát a társas vállalkozások vették igénybe. Az élelmiszeripari hitelösszeg döntő hányada a mikro-vállalkozásokat és a kisvállalkozásokat finanszírozta.

Merész váltás – komoly siker

A sertésenyésztés mindig kockázatos tevékenység volt, hiszen az árakat a tenyésztő üzemek nem tudják befolyásolni, másik oldalon pedig a költségek is gyorsan változnak, például időjárástól, takarmányáraktól, de például magától a sertéstartók gondolkodásától is függenek. Az ember szemlélete itt erősebben befolyásolja az eredményeket, egyetlen rossz döntés csődbe viheti az ágazatot, míg egy másféle gondolkodásmód soha nem látott eredményeket hozhat. Ez utóbbira adott példát a karcagi Pigomix Kft.

Már a kezdetek kezdetén jellemző volt az a szóban forgó szokásostól eltérő gondolkodásmód, amiről Németh Sándor ügyvezető igazgató a következőket mondta.

– Nem akarok nagyon a múltba visszamenni, de azt mindenféleképpen kiemelném, hogy az akkor szokásostól eltérő módon gondolkodtunk, és ez a gondolkodásmód később is meghatározta a döntéseinket, nagyban hozzájárulva ahhoz, hogy talpon maradtunk, s eredményesen gazdálkodtunk. Jogutód termelőszövetkezet volt ez a gazdasági vállalkozás. Akkor, amikor mindenki szétszedte a közös gazdaságokat, igyekeztek kivenni mindent

a közös vagyonból, mi ellenkezőleg cselekedtünk: együtt maradtunk, s nem termelőszövetkezeti formában, hanem gazdasági társaságként kezdtük üzemeltetni a korábbi tévesz-üzemegységeket. Négy gazdasági társaság jött létre. Szabadon választottak az emberek, ki melyiken látja biztosabbnak a befektetését. Nehéz döntés volt és komoly kockázat, hiszen a szövetkezettől jelentős tartozást is át kellett vennünk.

– Nekünk az volt a célunk, hogy egy működőképes egységet alakítsunk ki úgy, hogy az akkori ezerkocsás telepet takarmánykeverővel, a ránk eső vagyonnal és földterülettel megtartsuk. Miután megalapítottuk a társaságokat, a következő lépés az volt, hogy reorganizációs hitellel a szövetkezeti vagyont kivásároljuk. Ezzel az volt a célunk, hogy társasági formában tudjon működni az állattenyésztés, a vágóhídi projekt, az állatkereskedelem, a takarmánykereskedelem és a növénytermesztés. A gazdasági feltétele-

ket az OTP Bank által nyújtott reorganizációs hitel teremtette meg az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány közreműködésével. Ez utóbbi nélkül nem tudtunk volna elindulni, hiszen nem volt hitelfedezet. Gondoljunk csak bele, hogy az egész telepi vagyon öt millió forint volt, s a fő tevékenység, a sertésenyésztés folyamatos válsággal küzdött. Ennek ismeretében értékelhetjük a garanciaszervezet jelentőségét. Mindez 1993-94 során történt, azóta is kiváló a kapcsolatunk az OTP Bankkal.

Közismert tény, hogy a hasonló vállalkozások közül több nem vészelte át a sertésválságok sorát, az állatárak folyamatos hullámzását. Önöknek ez hogyan sikerült? – kérdeztük az ügyvezetőtől.

– Működésünk negyedszázados évfordulóját ünnepeltük az idei év januárjában. Visszatekintve azt mondhatom, hogy voltak útelágazások, meghatározó döntések, és bizony voltak olyan nehéz szakaszok, amikor sokan feladták ezt a tevékenységet, mi azon kevesek közé tartozunk, akik mindig meg tudták újítani a sertésenyésztést. Nálunk is volt olyan helyzet, amikor már-már abba akartuk hagyni, aztán mindig kilábalunk valahogy. Nem csak a piaci helyzet változása hozott javulást, hanem a jobb megoldások folyamatos keresése: ha kellett a genetikán változtattunk, takarmányt váltottunk, technológiát korszerűsítettünk, a beszállító partnereket is igyekeztünk a céljainknak megfelelően kiválasztani, ha kellett más partnerekkel kezdtünk dolgozni. Mindez a szakmai információk folyamatos nyomon követésének, elemzésének és a jó partneri kapcsolatoknak volt köszönhető. Egyszer egy olyan mélyponton voltunk, amikor arról kellett dönteni, hogy eladjuk a vállalkozást, vagy találunk olyan megoldást, ami tartós biztonságot ad, és itt a „tartós” szóra helyezem a hangsúlyt. Azt már tudtuk, hogy kocánként 9-10 malaccal nem tudjuk biztosítani a gazdaságos termelést. Mivel a malacárakat, vagyis az árbevétel nem mi befolyásoljuk, arra kerestük a választ, hogy miként tudunk a termelési költségeken változtatni. Szerencsés volt ez az időszak, mert ekkor lépett színre a legfejlettebb dán genetikai, s ez a genetikai elérhetővé vált Magyarországon is. Mi ezt alaposan tanulmányoztuk Dániában, Hollandiában, mert számunkra hihetetlen volt, hogy az új genetikával milyen eredményeket tud produkálni a sertés.

Vajon működik-e a dániaihoz hasonló színvonalon ez a genetikai Magyarországon is? – ez volt a fő kérdés, amiről az ügyvezető a következőket mondta.

– Annyival voltunk szerencsésebb helyzetben másoknál, hogy már működött hazánkban egy ilyen telep a Bonafarm cégcsoportnál, illetve egy dán tulajdonú telep, a Dán Farm Kft. is. Korábban is jó hírük volt szakmai körökben, gyűjtöttünk információkat róluk, majd elmentünk és megnéztük őket. Láttuk, hogy a genetikának a fiasztatásban dől el a sorsa. Kiderült, hogy egy kocára számolva fialásonként a 16 alatti élő malacszám kevés. (Vessük csak össze a nálunk korábban átlagos 9-11 malaccal!) A nagy alomszámból adódóan a dajkásítás a technológia alfája és ómegája. Ezt a technológiát meg kellett tanulni, ezért a dolgozóinkat elküldtük az egyik telepre, hogy nap, mint nap részt vegyenek a munkában a termékenyítéstől a válogatáson keresztül a fiasztatásig. 2016 tavaszán hoztuk be Dániából az első 1300 kocasüldőt. Ezek termékenyítésével indult a munka. A múlt évben már teljes kapacitással üzemelt a megújult telep. Most 1000 kocát tartunk, nem is akarunk nagyobb telepet, mert a fajlagos eredmények, az állattartási és állategészségügyi státusz megtartása, illetve a férőhely követelmények miatt nem tudunk több állatot elhelyezni. Nincs olyan zsúfoltság, mint korábban, a kocaállomány esetében. Arra a területre, ahova korábban 25 állatot telepítettünk, most csak átlag 12-öt. Ez – állategészségügyi okok miatt is – nagyobb jövedelmet hoz, mintha több hízót nevelnénk, ha például 30 -kal több hízót állítanánk elő, több lenne az árbevételünk, ám nem lenne több a nyereségünk. Hízó alapanyagot előállító telep vagyunk, de magunk is bérhizlalunk, ami azt jelenti, hogy a süldőnevelés végén 25-30 kg között értékesítjük az állatokat, közben mi is veszünk át hízó alapanyagot. Ezzel, a Bonafarm által működtetett integrációval végeredményben jövedelmezőek vagyunk a tenyésztésben, de a hizlalásban is. A vállalkozás következetesen eredményes, ezt látják banki oldalról is, ezért a korábbihoz képest sokkal nagyobb a hitelezői hajlandóság. A bizalom nem csak a bank részéről, hanem a beszállítók részéről és az összes partner részéről alapjaiban megváltozott. Az élet utólag így igazolta döntésünk helyességét.

Hogyan tudtak átállni az emberek egy új technológiára?

– Amikor felszámoltuk a korábbi telepet, kénytelenek voltunk az emberek egy részét elküldeni. Aki tudott, nyugdíjba ment, de ha valaki máshol akart elhelyezkedni, segítettük a munkahelyváltásban. Senkit nem hagytunk úgy a sorsára, hogy valamilyen módon ne gondoskodtunk volna róla. Segítette a helyzetünket, hogy akik nálunk dolgoztak, ezután is dolgozni akarnak és nem segélyből élni. Akik itt maradtak, először kételkedtek, hogy valaha is újra indul a telep. Gondoljunk bele, amikor látták, hogy egy ekkora telepet kiürítenek, akkor joggal voltak kétségeik, de amikor elkezdődött a karbantartás, a telepfelújítás és állategészségügyi változtatások történnék, érzékelték, hogy várható a folytatás. Innentől nagyon kíváncsian várták, hogy milyen lesz az új telep. Csodálkoztak, ha 22 malacot fialt a koca, ilyet még nem láttak. Örömmel kezdték újra a munkát, könnyen átvették az új munkastílust, mondhatom, szívesen dolgoznak a vállalkozásban. Most 30 alkalmazott látja el a teendőket, ez közel 30 család megélhetését jelenti. Ahhoz, hogy versenyképesek maradhassunk a munkaerő piacon, nekünk is béreket kell emelni. Erre jó alapot ad a most befejezett hatékonyságot növelő technológiaváltás.

A tervekről szólva a következőket mondta Németh Sándor.

– Nem tervezzük a telep bővítését. Egyik célunk a genetikai szinten tartása, a másik a genetikában rejlő lehetőségek még jobb kihasználása. Szeretnénk mindent kihozni, ami ebben a genetikában van. A technológia avultságait folyamatosan javítjuk: egyedi pályázatokkal tervezzük felújítani a batterszárakat, s egyéb technológiai egységeket, tovább akarjuk fejleszteni a digitális elemző rendszerünket, hiszen ma már minden adatunk számítógépen van, igyekszünk beépíteni a professzionális gazdálkodás elemeit, amihez most szerezzük be Dániából azokat a szoftvereket, amelyekkel már az összes adatot fel tudjuk dolgozni.

„A gazdasági feltételeket az OTP Bank által nyújtott reorganizációs hitel teremtette meg az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány közreműködésével.”
Németh Sándor

6

Kárenyhítő juttatás igénylése

Az agrárkár-enyhítési rendszerben tagsággal rendelkező gazdálkodóknak 2018. november 1. és november 30. között van lehetőségük az MKR Komplex mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer elektronikus kérelembenyújtó felületén a 2018. évi kárenyhítő juttatás igénylésére. A kárenyhítő juttatás számításába kizárólag az elfogadott kárbejelentéssel rendelkező növénykultúrák számítanak bele, a kérelemben csak ezekkel a kultúrákkal számol a rendszer.

A gazdálkodó kárenyhítő juttatásra jogosult, amennyiben:

- az érintett termőföld az egységes kérelem benyújtásakor, a mezőgazdasági káresemény bekövetkezésekor és a kárenyhítő juttatás iránti kérelem benyújtásakor is a használatában volt,

- a használatában lévő termőföldön bekövetkezett mezőgazdasági káreseményt az agrárkár-megállapító szervhez bejelentette,
- az érintett növénykultúrában 30 százalékot meghaladó hozamcsökkenést okozó elemi kár, illetve 15 százalékot meghaladó hozamértécsökkenés (termelésiérték-kiesés) következett be, és ezekről az agrárkár-megállapító szerv határozatot állított ki,
- a kárenyhítési hozzájárulást a 2018. szeptember 15-ei határidőig maradéktalanul megfizette az agrárkár-enyhítési szerv által megadott számlaszámra,
- a kárenyhítő juttatás iránti kérelmét 2018. november 30-áig az agrárkár-megállapító szervhez benyújtotta.

A kárenyhítő juttatás összege a hozamérték-csökkenés 80 százalékáig terjedhet. Azok a jogosult igénylők, amelyek az egységes kérelembeli releváns, teljes üzemi szintű referenciahozam-értéknek legalább a felére kiterjedően nem kötöttek az adott növénykultúrára jellemző kár ellen biztosítást, az elszennvedett károk alapján számított kárenyhítő juttatásnak csak az 50 százalékára jogosultak.

Méhészetek támogatása

A magyarországi méhészet a mezőgazdaság teljes termelési értékéből kb. egy, az állattenyésztés termelési értékéből pedig mintegy három százalékkal részesedik. Az ágazat kibocsátása az elmúlt időszakban évi 20 milliárd forint felett alakult. A megtermelt méz nagyobb hányada exportra kerül. Az Európai Unió belüli mézkereskedelem több mint harmada a magyar termékekhez kapcsolódik. A méhészkedésnek egyéb nemzetgazdasági jelentősége is van: az ökológiai egyensúly fenntartásában, a biológiai sokféleség megőrzésében játszik alapvető szerepet.

A hazai méhészetek támogatása évről évre kiemelt szerepet kap. A Magyar Méhészeti Nemzet Program 2018/2019-es végrehajtási évében hozzávetőlegesen másfél milliárd forint áll a magyar méhészek rendelkezésére. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesületben (OMME) tagsági viszonyal rendelkező méhészgazdálkodók, valamint az OMME és tagszervezetei a 2018. augusztus 1. és 2019. július 31. közötti (2018/2019-es) végrehajtási periódusra vonatkozóan 2018. október 16-ától nyújthatják be támogatási kérelmeiket a Magyar Államkincstárhoz (Kincstár). A szóban forgó időszakban a méhészgazdálkodók támogatási jogosultságának alapja:

- 1) a 2018. évre vonatkozó őszi méhegészségügyi vizsgálat során megállapított és azt követően
- 2) legkésőbb 2018. november 15-éig az illetékes állategészségügyi hatósághoz beérkezett bejelentések alapján a Tenyésztési Információs Rendszerben (TIR) nyilvántartásba vett, valamint
- 3) a kifizetési kérelem Kincstárhoz történő benyújtásának napján is a méhészgazdálkodó tulajdonában lévő méhcsaládok száma.

A TIR nyilvántartásba 2018. november 15-ét követően bejelentett méhcsaládok után nem vehető igénybe támogatás.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46,
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: konzultacio@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

Alapítványi kezesség segíti az élelmiszer-feldolgozási fejlesztéseket

A mezőgazdasághoz szorosan kapcsolódó élelmiszer-feldolgozóipar kulcsszerepet játszik a mezőgazdasági kapacitások stabilizálásában, illetve az agrárágazat egészében rejlő lehetőségek kihasználásában: például a több hozzáadott érték előállításában, a magasabb foglalkoztatás és jövedelemtermelés elérésében, a verseny- és exportképesség javításában.

Napjainkban a hazai élelmiszer-feldolgozási fejlesztések előmozdítására több százmilliárd forintos támogatási forrás áll rendelkezésre a Vidékfejlesztési Programban (VP), illetve a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programban (GINOP). Az azokhoz kapcsolódó fejlesztések megvalósítása ez évtől, de főleg 2019-től kezdődően vesz nagyobb lendületet.

Az élelmiszer-feldolgozó ipari fejlesztések finanszírozását segítheti, megalapozhatja, gyorsabbá teheti az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kedvezményes intézményi kezességvállalása, amely a VP keretében megvalósuló beruházások finanszírozásakor is igénybe vehető. Az AVHGA kezessége eddig 1500 nyertes pályázót juttatott hitelhez vagy bankgaranciához a VP több mint 8000 támogatott beruházásából.

A VP-ben több tízmilliárd forintnyi beruházási támogatási forrás sorsa még nem dőlt el. Több kiírás még nem zárult le, illetve új pályázati lehetőségek is nyílnak. Napjainkban is nyitott a mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztését (az öntözésfejlesztést) segítő pályázati konstrukció, akárcsak a mezőgazdasági és feldolgozó üzemek energiahatékonyságának javítását célzó támogatási kiírás. Az egyedi szennyvízkezelés megoldására, illetve a különféle erdészeti fejlesztési célokhoz is több hozzáférhető pályázati kiírás kapcsolódik.

Az élelmiszer-feldolgozás és a borászatok támogatásának megpályázására pedig a jövő év elejétől nyílik ismét lehetőség. A pályázni szándékozó vállalkozások projektjeik pénzügyi tervezésénél, illetve a nyertes projektek finanszírozási rendszerének kialakításánál és működtetésénél is számíthatnak a hitelfelvételt megkönnyítő alapítványi kezességvállalásra, a támogatás-előfinanszírozási, beruházási, valamint a fejlesztéshez kapcsolódó forgóeszköz-hitel felvétele esetében is.

Vidékfejlesztési Program - az élelmiszer-feldolgozás és a borászatok támogatása

A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetésre került a „Mezőgazdasági termékek értéknövelése a feldolgozásban” című pályázati felhívás. A kiírás célja, hogy lehetővé tegye a mezőgazdasági termelők, valamint a mezőgazdasági termelőnek nem minősülő mikro- és kisvállalkozások számára olyan élelmiszer-feldolgozáshoz, illetve borászati tevékenységhez kapcsolódó fejlesztések végrehajtását, amelyek hozzásegítik őket tevékenységük gazdaságos folytatásához.

A konstrukció további célja a pályázók versenyképességének javítása a legkorszerűbb, innovatív technológiák megvalósításával. Azok a pályázatok juthatnak támogatáshoz, amelyek

- a) magasabb hozzáadott értékű termék-előállítás teszik lehetővé;
- b) elősegítik a versenyképesebb vállalati, termelési és termékstruktúra kialakítását;
- c) bővítik a piaci keresletre és/vagy termékpálya együttműködésre alapozott termelői kapacitást és
- d) a vidéki területeken előmozdítják a foglalkoztatás bővítését.

A rendelkezésre álló teljes támogatási összeg 50 milliárd forint. Az egyik támogatási célterület (40 milliárd forintos keretösszeggel) az élelmiszer-feldolgozó üzemek fejlesztése.

Az ez esetben támogatható tevékenységek: a termeléshez kapcsolódó új eszközök, gépek beszerzése, új technológiai rendszerek és kapacitások kialakítása, illetve a feldolgozó tevékenységet szolgáló épületek, építmények kivitelezése. A másik támogatási célterület (10 milliárd forintos támogatási keretösszeggel) a borászati üzemek fejlesztése. Az itt támogatható tevékenységek: a szőlőfeldolgozáshoz, mustkezeléshez, bor-, pezsgő-, illetve habzó bor készítéséhez, kezeléséhez, tárolásához, érleléséhez és kiszéréséhez kapcsolódó új eszközök, gépek beszerzése, új technológiai rendszerek és kapacitások kialakítása, illetve a borászati tevékenységhez kapcsolódó épületek, építmények kivitelezése. Mindkét célterületen lehetőség van az energiafelhasználás csökkentésére irányuló, valamint megújuló energiaforrást hasznosító fejlesztések támogatására.

A vissza nem térítendő támogatás mértéke mindkét célterület esetében a teljes elszámolható költség legfeljebb 50, a közép-magyarországi régióban legfeljebb 40 százaléka lehet. Az első célterületen egyéni beruházás esetén maximum 500 millió, kollektív beruházás esetén legfeljebb másfél milliárd forint támogatás nyerhető el. A második célterületen egyéni beruházás esetén maximum 200, kollektív beruházás esetén legfeljebb 500 millió forint lehet a támogatás. A pályázatok benyújtására 2019. január 2-ától lesz lehetőség. Első körben a 2019. január 16. hatánapig benyújtott projektek kerülnek együttes elbírálásra.

Az ökológiai gazdálkodás támogatása

A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetésre került az „Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása” című pályázati felhívás. A támogatási konstrukció főbb elemei az alábbiak.

A környezet megóvása, a termelők és fogyasztók egészségének védelme érdekében a kiírás célja az ökológiai gazdálkodásba vont területek növelésének, valamint az ökológiai gazdálkodás fenntartásának támogatása. Olyan támogatási kérelmek támogathatók, amelyek megfelelnek a fenti célkitűzésnek. Az elnyerhető támogatás feltétele az ökológiai gazdálkodás minősítési előírásainak megfelelő gazdálkodás folytatása legalább a kötelezettségvállalás öt éves időtartama alatt, a szántó-, a gyp-

az ültetvény földhasználati kategóriában, az átállás alatt levő és az átállt területeknél egyaránt.

A rendelkezésre álló teljes (vissza nem térítendő) támogatási összeg 12 milliárd forint. A támogatás öt éven keresztül, évente kerül kifizetésre normatív, területalapú formában. A kifizetések kiszámítása a kötelezettségek teljesítéséből fakadó többletköltség és a kieső jövedelem elve alapján történik. A támogatási összegek az ország teljes területére egységesen kerülnek meghatározásra, függetlenül az esetenként fennálló talajtani, vízgazdálkodási vagy egyéb domborzati és klimatikus különbségektől. A támogatási kérelmek benyújtására 2018. december 1. és december 15. között van lehetőség.

A Vidékfejlesztési Program aktuális pályázati kiírásai

- Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével
- Gyógynövény termesztés
- A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése
- Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése
- Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárás kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: létesítmények kialakítása, fejlesztése
- Borszőlőültetvény telepítés támogatása
- Innovációs operatív csoportok létrehozása és az innovatív projekt megvalósításához szükséges beruházás támogatása
- Együttműködések támogatása a REL és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért
- Termelői csoportok és szervezetek létrehozása
- Védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának ex situ vagy in vitro megőrzése, továbbá a genetikai beszükülést megelőző tanácsadói tevékenységek támogatása
- Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- Erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése
- A fenntarthatóságot célzó tájgazdálkodás, terület- és tájhasználat váltás együttműködései
- Az erdei ökoszisztémák tértírsmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése
- Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- Mezőgazdasági- és feldolgozó üzemek energiahatékonyságának javítása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése
- Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
- Erdősítés támogatása
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása
- Egyedi szennyvízkezelés

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)

Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Babka Henriett | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Fax: (1) 373 8455

Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Central Europe Zrt. 2600, Vác Nádas utca 8., felelős vezető: Borbás Gábor